

In tijden van economische crisis valt het niet altijd mee om financiering voor je plannen te krijgen. Dit wordt ook steeds zichtbaarder in de landbouw. Banken verwachten meer van agrarische ondernemers en zijn kritischer geworden. Hierdoor is de aandacht voor alternatieve financieringsvormen flink gegroeid. Alternatieve financieringsvormen worden veelal ingezet als financiering bij een bank niet mogelijk is of omdat de ondernemer maatschappelijk draagvlak wil creëren. In dit artikel worden verschillende alternatieve financieringsvormen die aangewend kunnen worden in de agrarische sector, omschreven.

Nieuwe financiers op het boerenerv

Alternatieve fina

Tekst: Tom de Jong / Illustratie: Henk van Ruitenbeek

Financiering door familie

Een veelgebruikte financieringsvorm in de agrarische sector is de familielening: ouders die geld lenen aan hun opvolger. De familie stelt vaak minder hoge eisen dan de bank. Zo is er bij familielening veelal een lage rentevergoeding, omdat de lening gegund wordt aan het familielid. Omdat de rentevergoeding hoger is dan de spaarrente van de bank, is het verstrekken van een familielening financieel aantrekkelijk voor de geldschieter. Voor het aangaan van een familielening kan een commanditaire vennootschap worden opgericht. Hiermee verkleint de geldverstrekker de risico's die kleven aan het uitlenen van zijn geld.

Financiering door burgers

Crowdfunding

Een eigentijdse manier van een financiering zoeken is crowdfunding. Bij crowdfunding maakt een ondernemer een investeringsplan en biedt dit aan op een crowdfundingplatform op internet. Het benodigde bedrag wordt erbij vermeld. Als het plan aanspreekt, kunnen bezoekers van dit digitale platform investeren

in het project. Het idee achter crowdfunding is dat veel particulieren een ondernemersplan ondersteunen door een klein bedrag te investeren en zo samen het plan volledig financieren. De afspraken bij crowdfunding variëren van een simpele lening tot het uitgeven van aandelen. Een voorbeeld van crowdfunding is BoerzoektBuur, waarbij 'buren' aandelen kunnen kopen om zonnepanelen op het dak van boerderijen te bekostigen.

Adopteer een...

Door burgers iets van jouw bedrijf te laten adopteren, creëert de burger een band met de ondernemer en mag deze bijvoorbeeld eieren rapen of appels oogsten. Adoptie is een goed middel om meer betrokkenheid van burgers te krijgen. De ondernemer moet bij deze vorm veel tijd steken in communicatie. Adoptie zorgt voor een stuk afzet zekerheid, maar het financiële voordeel is vaak niet groot.

Abonnementen

Met het afsluiten van een abonnement betaalt de burger op voorhand voor een aankoop die zij in de toekomst wil doen. Een voorbeeld is het groenteabonnement, waarbij de klant enkele maanden of zelfs een jaar vooruitbetaalt. De teler kan hiermee de zaden inkopen en andere investeringen doen. Bij een abon-

nement wordt afgesproken dat de ondernemer op een bepaald moment het product levert als tegenprestatie. Het voordeel van deze financieringsvorm is dat de ondernemer verzekerd is van afzet.

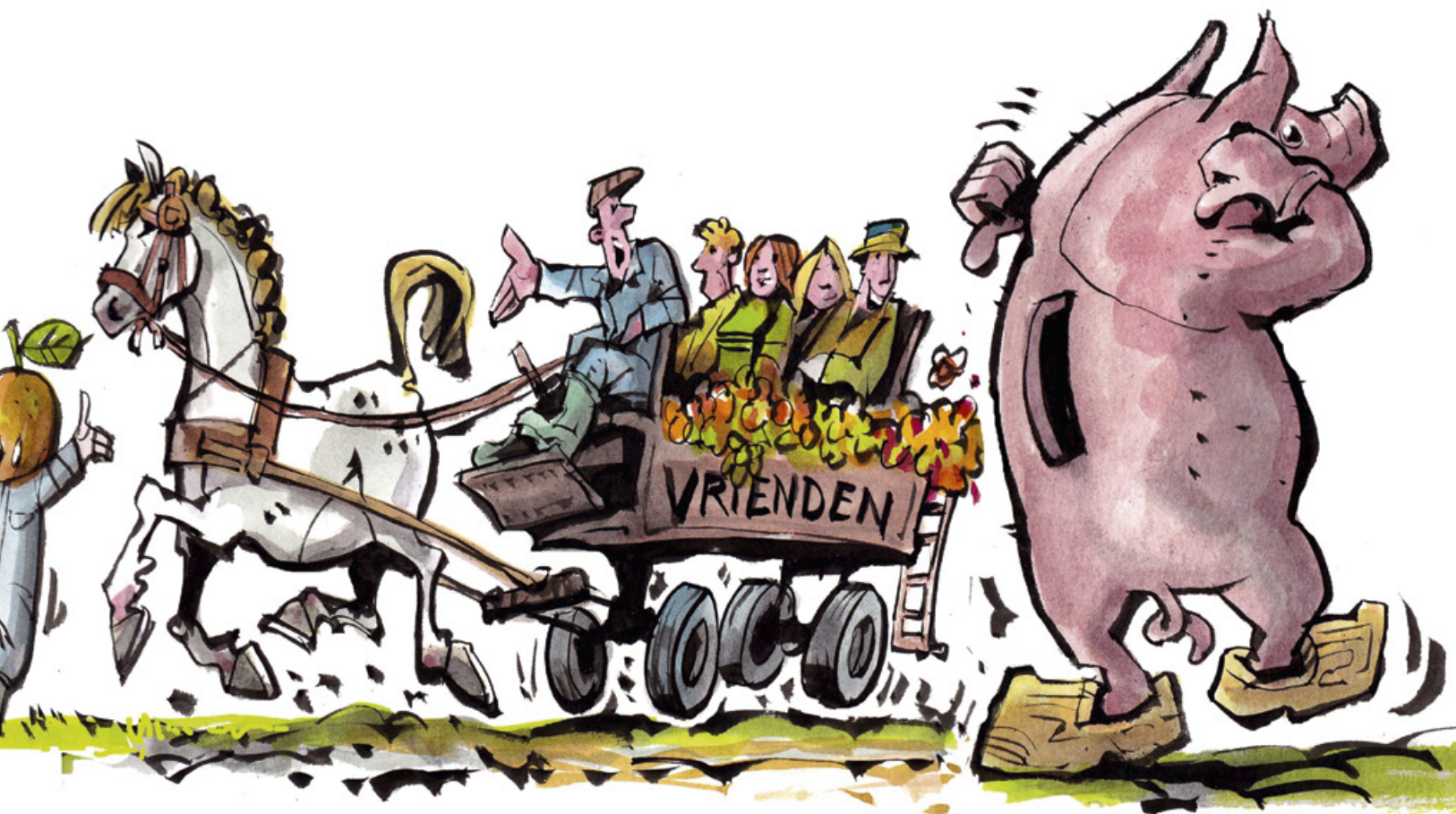
Pergolabedrijf

Bij een pergolabedrijf wordt de consument deelnemer van het bedrijf. In een contract wordt vastgelegd dat de deelnemers van het pergolabedrijf een deel van de oogst afnemen, ongeacht de grootte en zonder daar de kosten voor te dragen. De boer ontvangt een vast bedrag en daarmee een gegarandeerd inkomen. De basisgedachte hierbij is wederzijdse zorg: de ondernemer zorgt voor het voedsel, de geldschieter belooft het af te nemen en zorgt zo voor een inkomen. Deelnemers aan het pergolabedrijf hebben ook inzicht in de financiële en technische bedrijfsvoering en praten mee over verdere bedrijfsontwikkeling. De directe en financiële betrokkenheid van burgers maakt het mogelijk om de leden te vragen ook grotere investeringen mee te dragen, zoals in gebouwen of grond.

Pacht en erfpacht

Pacht

Een alternatieve financieringsvorm die zich inmiddels heeft bewezen is het pachten of

ncieringsvormen

huren van grond en gebouwen. Pachten is goedkoper dan het kopen van grond of gebouwen. Voordeel van deze financieringsvorm is dat het bedrijf zo stap voor stap kan worden opgebouwd, in plaats van het in een keer te kopen. Ook biedt pacht de mogelijkheid om snel in areaal te kunnen uitbreiden, mits je de jaarlijkse pachtvergoeding kunt opbrengen.

Erfpacht

Erfpacht is een mengvorm tussen eigendom en pacht. Volgens deskundigen zijn jaarlijkse lasten van erfpacht 30% tot 40% lager dan bij het afsluiten van een bancaire hypotheek voor de aankoop van grond. Voor veel beleggers is het aankopen van grond en vervolgens uitgifte

in erfpacht een veilige investering. Voor hen is zekerheid op dit moment belangrijker dan rendement, daarom kan het financieel aantrekkelijk zijn voor boeren om een erfpachtovereenkomst aan te gaan. Wel moeten er goede afspraken worden gemaakt over de jaarlijkse erfpachtvergoeding. Volgens het ministerie van EZ moeten we in Nederland leren leven met hoge grondprijzen. Voor groeiende agrarische ondernemingen zijn langjarige erfpacht en pacht daarom een goed alternatief naast eigendom.

Vermogende investeerders

Kredietunie

Een kredietunie is een coöperatie waarbij ver-

mogende leden geld inleggen. De coöperatie financiert er ledenondernemers mee die geld nodig hebben. De ene ondernemer financiert dus de andere ondernemer. Kredietunies zorgen ervoor dat er nieuwe kredietverstrekkers ontstaan die bedrijven uit de eigen bedrijfstak kunnen ondersteunen. Een kredietunie voor bakkers wordt dan bijvoorbeeld geleid door een gepensioneerde bakker. Voordeel van deze manier is dat een oude rot in het vak het bedrijfsplan van een kredietaanvrager goed kan inschatten.

Gangbare financiering

Toch zullen banken de komende jaren nog steeds de hoofdfinancier blijven van de agrarische sector, zo spreekt Peter de Vreede, bedrijfsadviseur Tuinbouw bij Flynth, zijn verwachting uit op pagina Ook Jan van Beekhuizen van de Rabobank wil een financiering bij de bank nog niet uitsluiten: "Bedrijven worden groter en kapitaalintensiever. Maatschappelijke aspecten en thema's als mest en ammoniak komen daar nog eens bovenop", geeft Jan aan. "Er wordt veel van een ondernemer gevraagd en het is belangrijk om na te gaan of de ondernemer wel geschikt is. De uitgangspunten bij de Rabobank zijn niet veranderd, maar de omgeving wel. Dit maakt een financieringsaanvraag complexer." <

NAJK en financieringsvormen

De afgelopen maand is het onderwerp 'alternatieve financieringsvormen' bij jouw AJK bediscussieerd. Stellingen als 'op dit moment is er te weinig aandacht voor de risico's die familieleden lopen bij familieleningen' en 'alternatieve financiering is het einde van je bedrijf' zijn hierbij behandeld. De uitkomst van deze en zeven andere stellingen zijn gevormd tot een standpunt die NAJK verdedigt in haar contacten met landelijke en Europese politiek. Op www.najk.nl vind je de gevormde standpunten over alternatieve financieringsvormen terug. <